

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi yhteistoimintalain muuttamisesta

Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoanne liitteenä olevasta työryhmän mietinnöstä, johon sisältyy hallituksen esitysluonnos laiksi yhteistoimintalain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yhteistoimintalakia. Yhteistoimintalain soveltamisala ehdotetaan nostettavaksi säännöllisesti vähintään 50 työntekijää työllistäviin yrityksiin, yhteisöihin ja sivuliikkeisiin. Laissa säädettäisiin kuitenkin tietyistä kevennettyä vuoropuhelua ja muutosneuvotteluita koskevista velvoitteista työnantajille, joiden työsuhteessa olevien työntekijöiden määrä olisi säännöllisesti 20-49. Lisäksi säännöksiä liikkeen luovutuksesta, sulautumisesta ja jakautumisesta sovellettaisiin edelleen kaikkiin säännöllisesti vähintään 20 työntekijää työllistäviin yrityksiin, yhteisöihin ja sivuliikkeisiin.

Jatkuvan vuoropuhelun toimintaperiaate säilytettäisiin myös pienemmissä säännöllisesti 20-49 työntekijää työllistävissä yrityksissä tai yhteisöissä. Työnantajan olisi luotava työpaikkakohtaiset käytännöt säännönmukaisen jatkuvan vuoropuhelun käymiseksi. Vuoropuhelun kohteet sekä toteutustavat määriteltäisiin yrityksessä tai yhteisössä tarkoituksenmukaiseksi katsotulla tavalla. Työnantaja kävisi vuoropuhelua henkilöstön edustajan kanssa, jolleivät työnantaja ja henkilöstön edustaja sopisi, että vuoropuhelu käytäisiin henkilöstön kanssa yhdessä. Siltä osin kuin henkilöstöllä ei olisi edustajaa, työnantaja kävisi vuoropuhelua henkilöstön kanssa yhdessä.

Lisäksi työnantajan, jonka palveluksessa olisi säännöllisesti 20-49 työntekijää, tulisi jatkossakin käydä muutosneuvottelut silloin, kun työnantaja harkitsisi 90 päivän ajanjakson aikana vähintään 20 työntekijän irtisanomista, osa-aikaistamista tai työsopimuksen olennaisen ehdon yksipuolista muuttamista tuotannollisella tai taloudellisella perusteella tai lomauttamista työsopimuslain 5 luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella. Muutosneuvotteluelvoite pienemmissä 20-49 työntekijän yrityksissä, yhteisöissä ja sivuliikkeissä ei koskisi työnantajan harkitsemia lomautuksia työn tai työnantajan työn tarjoamisen edellytysten tilapäisen vähentymisen perusteella. Muutosneuvotteluelvoite pienemmissä yrityksissä, yhteisöissä ja sivuliikkeissä säilytettäisiin joukkovähentämisdirektiivistä johtuvien vaatimusten vuoksi.

Jos työnantaja olisi antanut neuvotteluesityksen suunnitelmastaan irtisanoa vähintään kymmenen työntekijää tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla, neuvotteluelvoitteen täytyttyä tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla irtisanotun työntekijän työsopimus ei saisi päättyä ennen kuin neuvotteluesityksen toimittamisesta työvoimaviranomaiselle olisi kulunut

30 päivää. Määräaika tulisi sovellettavaksi tilanteessa, jossa työnantaja antaisi neuvotteluesityksen suunnitelmastaan irtisanoa vähintään kymmenen työntekijää tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla.

Työvoimankäytön vähentämistä koskevien muutosneuvotteluiden neuvotteluajoja lyhennettäisiin kaikkien lain soveltamisalan piiriin kuuluvien yritysten, yhteisöjen ja sivuliikkeiden osalta puolella. Muutosneuvotteluiden laissa säädetty vähimmäiskesto olisi neuvotteluissa käsiteltävistä asioista ja henkilöstömäärästä riippuen joko kolme viikkoa tai seitsemän päivää.

Tausta

Esitysluonnos on valmisteltu kolmikantaisesti yhteistoimintalain muutoksia valmisteleivassa työryhmässä.

Mietintöluonnokseen sisältyy palkansaajakeskusjärjestöjen SAK ry:n, Akava ry:n ja STTK ry:n yhteinen eriyvä mielipide sekä Elinkeinoelämän Keskusliitto EK:n ja Suomen Yrittäjien eriyvät mielipiteet.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla Lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausunnon voivat antaa myös sellaiset tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa. Lausuntoa ei tarvitse toimittaa erikseen sähköpostitse tai postitse ministeriön kirjaamoon.

Lausunnon antamiseksi tiedonantajan tulee rekisteröityä ja kirjautua palveluun. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät välilehdeltä Ohjeet > Käyttöohjeet. Tukea palvelun käyttöönottoon voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Huom! Kaikki palvelussa annetut lausunnot ovat julkisia.

Jos lausunnon antaminen palvelussa ei ole mahdollista, lausunto voidaan myös toimittaa sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.tem@gov.fi. Lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/29568/2023.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 23.8.2024.

Valmistelijat

Lisätietoja antavat:
hallitusneuvos Nico Steiner, puh. 029 504 9001 (lomalla 1.7.-5.8.)
johtava asiantuntija Elli Nieminen, puh. 029 504 7056 (lomalla 1.7.-26.7.)
erityisasiantuntija Anette Laiho, puh. 029 504 7035 (lomalla 25.6.-19.7.)

sähköpostit muotoa etunimi.sukunimi@gov.fi

Linkit

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM121:00/2023> - Linkki TEM:n hankesivuille.

<https://tem.fi/sv/projekt?tunnus=TEM121:00/2023> - Länk till arbets- och näringsministeriets projektsidor.

Liitteet:

[HE-luonnos 28.6.2024.pdf](#)

[YT-laki pääasiall. sisältö ja pykälät_SV.docx](#)

[Eriävä PSKJ yhteistoimintalaki.pdf](#)

[Eriävä mielipide yt-lakityöryhmä EK.pdf](#)

[Eriävä mielipide SY.pdf](#)

Jakelu:

Akava ry
Asianajajaliitto
Autoliikenteen työnantajaliitto ry
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Kirkon työmarkkinalaitos
KT
Metsäteollisuus ry
SAK ry
STTK ry
Suomen Konepäällystöliitto
Suomen Laivanpäällystöliitto
Suomen Matkustajalaivayhdistys
Suomen Merimies-Unioni
Suomen Varustamot
Suomen Yrittäjät
Työneuvosto
VM/Valtion työmarkkinalaitos
Yhteistoiminta-asiamies
Ålands landskapsregering

Yleiset huomiot

Yleiset huomionne esitysluonnoksesta

Yleisperustelut

Huomionne luvuista 1 - 3 (tausta, nykytila ja sen arviointi, ehdotuksen tavoitteet)

Huomionne luvuista 4 - 5 (keskeiset ehdotukset, vaikutukset ja muut toteuttamisvaihtoehdot)

Pykälät ja säännöskohtaiset perustelut

2 § - Soveltamisala

7 a § - Vuoropuhelun toteuttaminen 20-49 työntekijän yrityksissä tai yhteisöissä

12 § - Muusta lainsäädännöstä johtuvat vuoropuhelussa käsiteltävät asiat

16 a § - Työnantajan velvollisuus käydä muutosneuvottelut eräissä tapauksissa

23 § - Neuvottelovelvoitteen täytyminen

25 a § - Työsopimuksen päättymistä koskeva määräaika

38 § - Sopimisoikeus

46 §- Rangaistussäännökset

Voimaantulo ja siirtymäsäännös

Huomionne ehdotetusta voimaantulosta ja siirtymäsäännöksestä

Steiner Nico
Työ- ja elinkeinoministeriö

Nieminen Elli
Työ- ja elinkeinoministeriö